UTBILDNINGSPLAN

Fastställd 2026-11-11

LÄRARUTBILDNINGEN

Musiklärarprogrammet

Music Teacher Education Programme

Programkod: LAAML

Högskolepoäng: 300
Utbildningsnivå: Avancerad nivå
Examenskategori: Yrkesexamen
Undervisningsspråk: Svenska

Fastställd av

Lärarutbildningsnämnden, 2026-11-11

Giltig från och med

Hösttermin 2027

Behörighetskrav

Grundläggande behörighet + Engelska nivå 2, Samhällskunskap, nivå 1b alternativt Samhällskunskap, nivå 1a1 + 1a2, lägst betyget C i Svenska nivå 3 eller Svenska som andraspråk nivå 3 samt godkänt färdighetsprov.

eller

Grundläggande behörighet + Engelska 6, Samhällskunskap 1b alternativt Samhällskunskap 1a1 + 1a2, lägst betyget C i Svenska 3 eller Svenska som andraspråk 3 samt godkänt färdighetsprov.

Karlstads universitet
651 88 Karlstad
Telefon 054-700 10 00
information@kau.se

Inledning

Lärarutbildning är en akademisk professionsutbildning. Vid Karlstads universitet betyder det att hela utbildningen genomsyras av ett tydligt yrkesperspektiv. Utbildningen omfattar såväl specifika som generella lärarkunskaper. Den förenar forskningens problematiserande perspektiv med vardagspraktikens behov av problemlösning och ämneskunnande med ämnesdidaktik.

Det finns många möjliga vägar till att bli en bra lärare. Utbildningen syftar till att utveckla en handlingsinriktad problemmedvetenhet. Vägen till en självständig läraridentitet förutsätter goda kunskaper och ett öppet, prövande och etiskt förhållningssätt. Karlstads universitet har utvecklat en lärarutbildning runt tre övergripande kompetenser: *innehållskompetens, didaktisk kompetens och ledarskapskompetens.*

Innehållskompetens tar fasta på att lärandet har ett kunskapsinnehåll. Utgångspunkten är att lärare för alla åldrar och inriktningar behöver kvalificerade kunskaper inom sina respektive områden. *Didaktisk kompetens* innebär att utgångspunkt för lärande tas både i elevens förutsättningar och i kunskapsinnehållets speciella karaktär. I utbildningen läggs särskild vikt vid att de ämnesinriktade studierna sätts i relation till läraryrket.*Ledarskapskompetens* innefattar färdigheter att skapa lärandemiljöer som är trygga och utmanande. Lärarutbildningen skall förbereda studenten att utvärdera såväl skolans verksamhet som egna och andras lärande.

Lärarutbildningen vid Karlstads universitet vill både möta och utmana skolans behov. I den uppgiften ingår att lärarstudenter förbereds för en aktuell skolverksamhet men också för att våga ompröva invanda föreställningar om lärande och undervisning.

Ämneslärarprogrammet vid Karlstads universitet skall ge studenterna goda förutsättningar för att förbereda sig inför sitt yrkesliv som är komplext, ansvarsfullt och föränderligt. Programmet ger också förutsättningar för vidare akademiska studier.

Utbildningens mål

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 300 eller när så krävs 330 högskolepoäng. För examen krävs att utbildningen omfattar följande områden: ämnes- och ämnesdidaktiska studier med relevans för undervisning i något av skolväsendets ämnen för vilket det finns en fastlagd kurs- eller ämnesplan, utbildningsvetenskaplig kärna om 60 högskolepoäng och verksamhetsförlagd utbildning om 30 högskolepoäng, förlagd inom relevant verksamhet och ämne.

För ämneslärarexamen i musik med inriktning mot gymnasieskolan ska utbildningen omfatta musik- och musikdidaktiska studier om 225

högskolepoäng och omfatta ämnesstudier i två undervisningsämnen. Av de musik- och musikdidaktiska studierna ska 15 högskolepoäng utgöra ämnesrelaterad verksamhetsförlagd utbildning. Utbildningen ska omfatta en fördjupning om 120 högskolepoäng inom ämnet musik och en fördjupning inom musikområdet om 90 högskolepoäng.

För ämneslärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som ämneslärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet. De nationella målen för ämneslärarexamen anges i Högskoleförordningen SFS 1993:100.

Kunskap och förståelse

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan ska studenten

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

För ämneslärarexamen ska studenten också

- visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser samt visa kännedom om vuxnas lärande,
- visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns och ungdomars utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för den verksamhet som utbildningen avser,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia, och
- visa fördjupad kunskap om bedömning och betygsättning.

Färdigheter och förmåga

För ämneslärarexamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,

- visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik,
- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra tillgodose elevers behov av specialpedagogiska insatser, inbegripet specialpedagogiska insatser för elever med neuropsykiatriska svårigheter,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och att informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och relationer,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att använda och värdera läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För ämneslärarexamen ska studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,

- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Självständigt arbete (examensarbete)

För ämneslärarexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort minst ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng eller minst två sådana arbeten om vardera minst 15 högskolepoäng i ett eller två av de ämnen som studeras inom utbildningen.

Utbildningens utformning

Utbildningen består av tre delar, *utbildningsvetenskaplig kärna, verksamhetsförlagd utbildning och ämnes-/ämnesdidaktiska studier.* I utbildningen ingår också ett alternativt två självständiga arbeten(examensarbete).

Utbildningsvetenskaplig kärna

Den utbildningsvetenskapliga kärnan omfattar centrala och generella lärarkompetenser som ges tillämpningar med anknytning till examensinriktningen. I utbildningen varvas dessa delar med studier inom ämnen/ämnesdidaktik samt VFU och integreras för att tillsammans utgöra grunden för en kommande yrkesidentitet. Yrkesidentiteten som ämneslärare i musik stärks genom att innehållet i de musik- och musikdidaktiska studierna kommer att färga innehållet i den utbildningsvetenskapliga kärnan.

Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan ska anknyta till den kommande yrkesutövningen och omfatta följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt värdegrunden i förskolan och skolan, innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna,
- läroplansteori och didaktik,
- vetenskapsteori och forskningsmetodik,
- utveckling och lärande, som ska ha ett tvärvetenskapligt perspektiv där kognitionsvetenskap ingår, samt specialpedagogik,
- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- uppföljning och analys av lärande och utveckling för arbete som förskollärare eller bedömning och betygssättning för arbete som lärare, och utvärdering och utvecklingsarbete.

Den utbildningsvetenskapliga kärnan omfattar totalt 60hp. Vid Karlstads universitet har innehållet organiserats i två tematiska områden:

Läraryrkets förutsättningar samt *Pedagogiskt ledarskap.* Dessa studier varvas med ämnesinnehåll ochVFU.

Ämnes-/ ämnesdidaktiska studier

I ämnesstudierna är teori, didaktik och praktik integrerade vilket innebär att studierna sätts i relation till läraryrket. Här bearbetas frågor om hur lärandemål tolkas och blir till undervisning; hur lärare kan arbeta på olika sätt för att stödja elevernas lärande; hur lärare kan bedöma och ge respons på elevers lärande. För att kunna svara på och arbeta med dessa frågor krävs fördjupade ämneskunskaper.

För vidare information om specifikt ämnesinnehåll hänvisas till respektive ämneskursplan.

Den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU)

Den verksamhetsförlagda utbildningen ska syfta till att ge praktiska färdigheter i yrkesutövningen och möjlighet att tillämpa teoretiska kunskaper. Detta ska ske genom deltagande i skol- och förskoleverksamhet under handledning.

En central del av utbildningen är förlagd till skolan. Under denna del av utbildningen omsätts och problematiseras förvärvade kunskaper i praktiskt lärararbete. Erfarenheter gjorda under den verksamhetsförlagda delen inkluderas och problematiseras i de teoretiska studierna. Den verksamhetsförlagda delen av utbildningen syftar till att fördjupa förståelsen för läraryrkets mångsidighet och komplexitet liksom att träna studentens pedagogiska färdigheter. Den studerande deltar i olika pedagogiska aktiviteter som planering, undervisning och uppföljning. De studerande skall även involveras i samarbetet med föräldrar, i utvecklingssamtal, tolkning och konkretisering av styrdokument samt lokalt utvecklingsarbete.

Lärarutbildningen vid Karlstads universitet samverkar med ett stort antal kommuner i och utanför regionen. Den verksamhetsförlagda utbildningen är på Musikhögskolan Ingesund organiserad i flera olika verksamhetsområden såsom gymnasieskolor, grundskolor, musik- och kulturskolor. Den studerande ska under sin utbildningstid garanteras såväl variation som kontinuitet och progression i den verksamhetsförlagda delen av utbildningen.

Utbildningens innehåll

Ämnesstudierna i utbildningen för gymnasielärare i musik omfattar huvudämnet Musik 120 hp samt ett valbart fördjupningsämne om 90 hp inom något av kunskapsområdena Instrument och ensemble, Musik i klass, Musikteori och komposition eller Musik- och ljudproduktion. De fyra alternativa fördjupningarna erbjuds i mån av plats. För mer information, se www.kau.se/musikhogskolan-ingesund

Fördjupningsämnen

- Fördjupningen ”Instrument och ensemble” ger fördjupade kunskaper i konstnärliga och didaktiska aspekter på instrument- och ensemblespel.
- Fördjupningen ”Musik i klass” ger fördjupade kunskaper i grupp- och klassdidaktik med fokus på musikundervisning och projektledning i större grupper.
- Fördjupningen ”Musikteori och komposition” ger fördjupade kunskaper såväl konstnärligt som didaktiskt i musikteori, gehörs- och satslära, arrangering och komposition.
- Fördjupningen ”Musik- och ljudproduktion” ger fördjupade ämnes- och ämnesdidaktiska kunskaper om utrustning och metoder inom kunskapsområdet musik- och ljudproduktion.

Termin 1-4

Under programmets fyra första terminer studeras utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), i fyra kurser om vardera 7,5 hp. Kurserna innehåller bland annat studier om läraryrket och skolan som en del av ett utbildningssystem, skolans organisation och demokratiska uppdrag, läroplansteori och pedagogiska skolbildningar. Termin 2 och 4 innefattar även verksamhetsförlagd utbildning (VFU) om vardera 7,5 hp. Utöver UVK och VFU studeras termin 1 och 2 enbart huvudämnet, termin 3 och 4 både huvudämnet och det valda fördjupningsämnet.

Termin 5-6

Under dessa två terminer fortsätter studierna i både huvudämnet och fördjupningsämnet, men med tyngdpunkt på det senare. Inom fördjupningsämnet genomförs ett självständigt arbete omfattande 15hp.

Termin 7-10

Under termin 7-9 studeras UVK i fyra kurser om vardera 7,5 hp. Kurserna behandlar frågor om pedagogiskt ledarskap, konflikthantering, hur man främjar en demokratisk, trygg och stimulerande lärandemiljö, bedömningsfrågor, betygsättning och utvärdering samt vetenskaplig metod. Termin 8 och 10 innefattar VFU om vardera 7,5 hp. Utöver UVK och VFU studeras termin 7-9 både huvudämnet och fördjupningsämnet, termin 10 enbart huvudämnet. Examensarbetet på 15 hp, vilket är knutet till huvudämnet, genomförs under utbildningens sistatermin.

Termin 1

- Ämnes-, ämnesdidaktiska studier i huvudämnet musik 22,5hp
- Utbildningsvetenskaplig kärna 7,5hp

Termin 2

- Ämnes-, ämnesdidaktiska studier ihuvudämnet musik 15hp
- Utbildningsvetenskaplig kärna 7,5hp

- Verksamhetsförlagd utbildning 7,5hp

Termin 3

- Ämnes-, ämnesdidaktiska studier ihuvudämnet musik 15hp
- Ämnes-, ämnesdidaktiska studier i valt fördjupningsämne 7,5hp
- Utbildningsvetenskaplig kärna 7,5hp

Termin 4

- Ämnes-, ämnesdidaktiska studier ihuvudämnet musik 7,5hp
- Ämnes-, ämnesdidaktiska studier i valt fördjupningsämne 7,5hp
- Utbildningsvetenskaplig kärna 7,5hp
- Verksamhetsförlagd utbildning 7,5hp

Termin 5

- Ämnes-, ämnesdidaktiska studier ihuvudämnet musik 7,5hp
- Ämnes-, ämnesdidaktiska studier i valt fördjupningsämne 22,5 hp inkl. självständigt arbete 7,5hp

Termin 6

- Ämnes-, ämnesdidaktiska studier ihuvudämnet musik 7,5hp
- Ämnes-, ämnesdidaktiska studier i valt fördjupningsämne 22,5 hp inkl. forts. självständigt arbete 7,5hp

Termin 7

- Ämnes-, ämnesdidaktiska studier i huvudämnet musik 7,5hp
- Ämnes-, ämnesdidaktiska studier i valt fördjupningsämne 15hp
- Utbildningsvetenskaplig kärna 7,5hp

Termin 8

- Ämnes-, ämnesdidaktiska studier ihuvudämnet musik 7,5hp
- Ämnes-, ämnesdidaktiska studier i valt fördjupningsämne 7,5hp
- Utbildningsvetenskaplig kärna 7,5hp
- Verksamhetsförlagd utbildning 7,5hp

Termin 9

- Ämnes-, ämnesdidaktiska studier i huvudämnet musik 7,5hp
- Ämnes-, ämnesdidaktiska studier i valt fördjupningsämne 7,5hp
- Utbildningsvetenskaplig kärna 15 hp

Termin 10

- Ämnes-, ämnesdidaktiska studier ihuvudämnet musik 7,5hp
- Verksamhetsförlagd utbildning 7,5hp
- Självständigt arbete15hp

Självständigt arbete

Det självständiga arbetet (examensarbetet) syftar till att studenten ska utveckla en grundläggande kännedom om forsknings- och

utvecklingsarbete. Arbetet ska vara relevant för den kommande yrkesverksamheten som musiklärare. Utifrån forskningslitteratur formulerar studenten en frågeställning och genomför en undersökning. Resultatet redovisas skriftligt ochseminariebehandlas.

Studier utomlands
Utbildningens struktur gör det möjligt att studera utomlands under tredje året i utbildningen, till exempel i samband med det självständiga arbetet på grundnivå. Information om vilka möjligheter som erbjuds finns bl.a. på hemsidan http://www.kau.se/musikhogskolan-ingesund/utbildning/studera-utomlands. Det är viktigt att planera utlandsstudier i god tid.

Undervisnings- och examinationsformer
Inom Musiklärarprogrammets kurser tillämpas varierande undervisnings- och examinationsformer. Exempel på undervisningsformer är enskild undervisning, gruppövningar, seminarier, föreläsningar och handledning av övningsundervisning. Exempel på examinationsformer är musikaliska och konstnärliga framföranden samt muntliga och skriftliga redovisningar. Vissa moment är obligatoriska och dessa framgår av respektive kursdokument.

Examensbenämning

Ämneslärarexamen

Degree of Master of Arts in Upper Secondary Education

Tillgodoräknande av kurs

Student har rätt att begära tillgodoräknade av tidigare studier vid svensk högskola eller studier utomlands. En student kan även begära tillgodoräknande av kunskaper och färdigheter som förvärvats i yrkesverksamhet. Beslut om tillgodoräknande av hel kurs eller del av kurs fattas enligt gällande regelverk.

Övrigt

Regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.

Riksdagen har beslutat (SFS 2008:53) att från och med 1 april 2008 ska lärarstudenter och deltagare i kommunal vuxenundervisning, som inom utbildningen genomför verksamhetsförlagd utbildning (VFU), genomgå en registerkontroll. Denna kontroll ska göras för att öka barns och ungdomars skydd och minimera riskerna för att de utsätts för kränkningar av personer som arbetar inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnomsorg.

Studenten ansvarar själv för att ett giltigt registerutdrag (Begäran om utdrag ur Rikspolisstyrelsens belastningsregister vid ansökan om arbete

inom barnomsorg/ förskola/skola i Sverige, RPS 442.5 05-10), högst ett år gammalt, överlämnas till rektor eller motsvarande i samband med att VFU-plats tilldelas. Begäran om utdrag bör ske i god tid före placeringens början. Normalt tar handläggningen hos polismyndigheten minst två veckor.

Lämnas inte ett registerutdrag in kan det innebära att studenten nekas tillträde till VFU-platsen, vilket i förlängningen kan resultera i att studenten inte kan fullgöra kraven för examen. Det är rektor (eller motsvarande) på det aktuella partnerområdet som avgör om studenterna kan tas emot, inte universitetet/högskolan.